

IMPORTANȚA SUINICULTURII ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ

Petru CHIHAI

Departamentul resurse animaliere și siguranța alimentelor, Zoo-225, Facultatea științe agricole, silvice și ale mediului, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Autor corespondent: Ilie Rotaru, rotaru.ilie1950@gmail.com

Conducător științific: Ilie ROTARU, dr. hab., prof. univ., FȘASM, UTM.

Rezumat. În lucrare se prezintă materiale care confirmă importanța suiniculturii în aprovizionarea populației cu carne și produse din carne. Se specifică particularitățile morfo-productive a speciei suine, metodele de reproducție creștere și îngrășare animalelor. Fiind principala ramură a zootehniei în producerea cărnii de calitate se menționează precocitatea înaltă și consumul redus de furaje în procesul de exploatare a suinelor.

Cuvinte cheie: carne, consum specific, carcase, rase.

Introducere

Suinicultura este o ramură care asigură populația cu produse alimentare de calitate, fiind o îndeletnicire străveche a oamenilor pe plan național și mondial. Astfel peste 80% din populația globului consumă carne de porc atât în stare proaspătă, dar și sub formă de preparate delicioase foarte mult solicitate de consumatori [1,2,3]. Aici putem enumera baconul, mușchiulețul, diferite varietăți de cârnați și salamuri, care de fapt nu se produc fără carne și grăsime de porc. Salamul din carne de bovine se prepară folosind în cantități necesare, slănina, iar la prepararea biscuiților se utilizează grăsimea internă de porc.

Scopul principal al creșterii porcinelor constă în obținerea unor producții cât mai mare de carne macră, având culoare, miros și gust plăcut și un grad sporit de frăgezime. Comparativ cu alți producători de produse de origine animală, producătorii cărnii de porc se bucură de avantaje, deoarece sunt animale puțin pretențioase la condițiile de hrană și climă și care se adaptează ușor la noi tehnologii de creștere și exploatare. Marele avantaj este acela că porcul se vinde ușor și cu preț bun, dacă are calitățile comerciale cerute pe piață. Următorul avantaj constă în aceea că un porc comercial se produce cu costuri mai reduse decât un porc cu valoare mai slabă. Pentru obținerea 1 kg spor în greutate vie se consumă numai 2,5 -3,5 kg nutrețuri concentrate, limita biologică fiind de cca 2 kg., comparativ cu alte animale producătoare de carne roșie (taurine, ovine) care necesită consumul a 6-7 U.N, echivalent a 6,5-7,5 kg furaje concentrate. Această specie de animale consumă în procesul de îngrășare furaje de origine vegetală și animală, diferite deșeuri, provenite din industria ușoară (tărâțele, șroturile), cantine, restaurante și astfel rentabilitatea producerii cărnii de porc crește [2].

Suinele sunt animale foarte precoce, care ating maturitatea fiziologică și economică la o vârstă timpurie, datorită cărui fapt, cheltuielile în scopul creșterii acestora se recuperează mai repede. În condiții de alimentație și întreținere asigurate conform normelor în vigoare, standardele de valorificare comercială sunt atinse într-o perioadă mai redusă, iar profitul realizat se poate reinvesti într-un timp mai scurt. Astfel greutatea de 100-120 kg se poate obține în 150-180 de zile. Porcinele realizează un spor mediu zilnic de 550-750 g în perioada de creștere, iar la îngrășare se poate obține peste 1200 g, de aceea porcii pot fi sacrificați la vârsta de 6-7 luni în funcție de tipul de îngrășare și destinația produsului final.

Fecunditatea scroafelor atinge valori de peste 90% în cazul când se asigură condițiile biotehnologice adecvate. De la o femelă se pot obține până la 2,5 fătări pe an și peste 20 purcei de la o scroafă. Suinele pot fi sacrificate la orice vârstă și astfel flexibilitatea comercializării cărnii este, respectiv, mai mare, fapt ce este foarte important într-o economie de piață, unde prețul este plasat la intersecția dintre cerere și ofertă. Aceasta permite prepararea unei mari diversități de specialități culinare și comercializarea carcaselor de porc la prețuri avantajoase.

La porcine randamentul la sacrificare este superior altor specii de animale (75-85%), iar proporția mică de oase, face ca cantitatea de carne-macră în carcasă să ajungă la cca 58-70% ce nu se mai întâmplă la altă specie de animale. Evoluția producției de carne pe specii de animale se prezintă în tabelul 1.

Tabelul 1

Evoluția producției de carne în Republica Moldova pe specii de animale

Specia	2002		2007		2012		2021	
	tone	%	tone	%	tone	%	tone	%
Bovine	16,1	16,60	15,8	12,76	9,5	7,20	12,6	8,54
Suine	44,9	46,29	58,9	47,58	64,5	48,86	77,5	52,54
Păsări	28,0	28,87	42,4	34,24	51,7	39,16	53,3	36,14
Alte specii	2,0	2,06	1,7	1,37	1,6	1,22	1,0	0,68
Ovine	6,0	6,18	5,0	4,05	4,7	3,56	3,1	2,10
Total	97	100	123,8	100	132,0	100	147,5	100

În Republica Moldova porcinele asigură peste 50% din consumul de carne de către populație, demonstrând astfel că carnea de porc este un produs tradițional folosit de multă vreme, care este apreciată pentru gustul, frăgezimea și suculența sa, având totodată și o mare valoare nutritivă, fiind bogată în proteine, grăsimi, macroelemente și microelemente.

Obținerea unor rezultate valoroase în perioada de exploatare a porcinelor cum ar fi creșterea numărului de porci, realizarea unor sporuri mari în greutate, depinde de două procese biologice: procesul de reproducție și procesul de creștere și îngrășare a tineretului. Crearea unor ferme sau exploatații de suine în zonele unde cerealele se produc la prețuri avantajoase în cantitățile necesare în mare măsură asigură obținerea veniturilor planificate. Calitatea și modul de administrare a hrănilor, condițiile de îngrijire, tehnologia de creștere și îngrășare, modul de efectuare a transportării influențează cantitatea și calitatea cărnii la suine.

Creșterea porcinelor este deosebit de rentabilă, dacă este făcută cu pricepere în concordanță cu particularitățile biologice și ajustare, conform normelor în vigoare a condițiilor de exploatare, aducând venituri în orice tip de fermă, deoarece reproducția, creșterea și îngrășarea tineretului suin poate fi realizată indiferent de anotimpurile anului. După finalizarea creșterii și îngrășării porcinelor, în urma sacrificării acestora, se valorifică carnea și grăsimea, ca produse principale, precum și o serie de produse secundare: pielea, organele interne comestibile, subprodusele; sângele, stomacul, intestinalele, unghiile, părul etc. și diverse deșeuri, astfel încât din masa corporală a suinelor nu se pierde aproape nimic.

Suinele se deosebesc de alte specii de animale printr-un șir de particularități productive prețioase. Ele pot valorifica aproape toate categoriile de furaje, adică sunt animale omnivore, cu excepția celor bogate în celuloză. Ele transformă hrana în carne și grăsime, care au o mare putere calorică și cu valoare nutritivă superioară. Proteinele din carnea de porc conțin 8 aminoacizi esențiali necesari refacerii și menținerii țesuturilor din organismul uman, fiind cele mai valoroase din acest punct de vedere. Carnea de porc este cea mai bună sursă de tiamină, necesară funcționării normale a sistemului nervos. După cum se afirmă carnea acestei specii de animale este o sursă bună de fier și zinc, jumătate din fierul din carnea de porc este de tipul „hemo-fier”, cel mai bine degerat și absorbit de către organismul uman. Grăsimile din carnea de porc au un raport optim între acizii grași polinesaturați și acizii grași saturați (0,2-0,3), valoare foarte apropiată de valoarea cărnii de pasăre și mult mai bună decât valorile de la carnea de bovine și ovine.

Recent, s-a demonstrat că, în dezacord cu opinia foarte răspândită până în prezent, grăsimea de porc nu crește cantitatea de colesterol din sânge și nu produce ateroscleroză [3,2]. Analiza experienței mondiale demonstrează că în toate țările moderne, producerea cărnii se dezvoltă în baza metodelor industriale, având ca scop intensificarea producerii alimentelor de origine animală. Oamenii de știință au apreciat că și în perspectiva îndepărtată proteina din produsele animaliere va continua să dețină ponderea în alimentația umană.

În prezent se apreciază că necesarul mediu zilnic de substanțe proteice pentru om este de cca. 70 g, din care cel puțin 40g trebuie să provină din produsele animaliere. Carnea rezultată din creșterea suinelor, a contribuit și va continua să aducă un aport substanțial în acoperirea necesarului de substanțe proteice. Creșterea consumului de carne și a produselor din carne solicitate de consumator, determină dezvoltarea continuă a creșterii suinelor.

Tabelul 2

Efectivele de animale și producție de carne în Republica Moldova în anii 2012-2021

Anii	Efectivele de animale, mii capete		Producția de carne în masă vie, mii tone		
	Bovine	Porcine	Bovine	Porcine	Păsări
2012	203,9	438,6	15,8	82,2	51,7
2013	191,2	410,4	13,8	77,8	57,3
2014	188,9	420,0	13,7	82,3	62,2
2015	191,2	472,8	14,0	91,6	62,7
2016	186,1	453,2	15,8	92,8	69,9
2017	182,3	439,2	12,7	79,2	59,3
2021	108,9	339,5	12,6	77,5	53,3

Datele tabelului confirmă faptul că specia suine produce cea mai mare cantitate de carne din anul 2012-2021 comparativ cu alte specii de animale. Însă se observă o micșorare a producției în 2021 comparativ cu anul 2012. O cantitate mai mare de carne de porc a fost produsă în 2016, egală cu 92,8 mii tone. Pentru a mări producția de carne în mod constant producătorii trebuie să acționeze în baza proiectelor de implementare a realizărilor științifice și practice.

Evoluția acestei specii de animale relevă că performanțele de producție au fost și sunt continuu îmbunătățite prin aplicarea diverselor metode de selecție, crearea noilor genotipuri, măsuri de alimentare și elaborarea tehnologiilor moderne de întreținere și exploatare a suinelor [2,6,4]. Aceste acțiuni sunt accesate spre valorificarea maximă a potențialului genetic și productiv a animalelor datorită cărui fapt se creează condiții de eficientizare a procesului de producție. În viitorul apropiat, dar și în perspectivă necesitățile în consumul de carne obținută de la bovine, ovine și alte specii de animale folosite în acest scop, nu vor fi asigurate datorită particularităților lor de producție și reproducție și luând în considerare tradițiile populației din această zonă geografică. Pe de altă parte, preferința populației continuă să se accentueze pentru carne de porc cu gust și miros plăcut, conținut scăzut în grăsime și un grad sporit de frăgezime.

Pentru asigurarea cerințelor consumatorului, actualmente în lume se efectuează cercetări de ameliorare a calității și producerea cărnii dietetice. În condițiile Republicii Moldova, pentru economia națională creșterea suinelor prezintă un interes evident din toate punctele de vedere, iar produsele obținute de la aceste animale precoce sunt mult solicitate de populația autohtonă, de aceea mai bine de cincizeci la sută din toată carnea produsă în unitățile de producție îi revine cărnii de porcine. Pentru a produce carne de calitate competitivă pe piața internă și externă, indiferent de forma de proprietate a unităților agricole, în primul rând sunt necesare cunoștințe profunde, privind utilizarea cât mai eficientă a capacităților productive a porcinelor.

Aceasta se poate realiza prin elaborarea și implementarea proiectelor de transfer tehnologic. Soluția constă în utilizarea metodelor și mijloacelor moderne de creștere și îngrășare a tineretului hibrid în baza utilizării nutrețurilor ecologice în scopul obținerii carcaselor și a cărnii de calitate pentru consumul în stare proaspătă. Astfel vom obține; Efecte sociale cea ce înseamnă crearea locurilor de muncă, obținerea producției de carne conform cerințelor consumatorului și asigurarea securității alimentare a populației; Efecte ecologice – producție de calitate lipsită de nitrați, metale grele și alte substanțe nocive omului. Efecte economice – realizate prin utilizarea tehnologiilor avansate care vor contribui la sporirea eficacității, mărirea profitului și rentabilității producției de carne.

Concluzii

În scopul producerii cărnii de calitate în ultimele decenii au fost create noi rase, tipuri și linii specializate care au fost puse la baza elaborării programelor de hibridare. Pentru argumentarea folosirii genotipurilor performante, precum și a materialului biologic de import, în țara noastră, și în multe alte țări pe parcursul anilor s-a efectuat experimentarea diferitor variante de hibrizi obținuți prin utilizarea raselor și liniilor specializate de animale.

Referințe

1. Datele publicate anual de către Agenția de statistică a Republicii Moldova.
2. DINU, I., Bacilă, V...Rotaru I Et al. (2002). *Suinicultură: Tratat de creștere a suinelor*. București: edit. Coral sanivet. 943 p. ISBN 973-8237-14-9
3. ROTARU I. *Creșterea și producția de carne la suine*. Chișinău: Print-CARO, UASM. ISBN 9975-64-041-9, 2013. 245 p. 14 c.a
4. ROTARU I., Secrieru S. Cernev I., Donica I., *Recomandări privind utilizarea vierilor hibrizi și procedeele tehnologice de înființare a fermelor în suinicultură*. Chișinău: Print-Caro, 2022, 54p., ISBN 978-9975-164-54-2.